
SPRAWOZDANIA

„Studia Pastoralne” 2020, nr 16, s. 331-334

Ks. Bartosz Zygmunt
Uniwersytet Śląski

SPRAWOZDANIE Z WARSZTATÓW MUZYCZNO- LITURGICZNYCH KAMUZO 2019

Cóż to jest prawda (J 18,38)

Brenna Leśnica, 19-25 sierpnia 2019 r.

W dniach 19-25 sierpnia 2019 r. w Brennej Leśnicy odbyły się XV Warsztaty muzyczno-liturgiczne zorganizowane przez Ośrodek Liturgiczny Ruchu Światło-Życie. Ośrodek Liturgiczny stanowi próbę stworzenia swoistego forum, na którym mogliby się wypowiadać muzycy i liturgiści zainteresowani przeżywaniem pięknej liturgii. Jest on miejscem, gdzie mogą spotykać się ze sobą osoby działające do tej pory indywidualnie w swoich parafiach i szukające wspólnoty, która z jednej strony wesprze ich prace, a z drugiej rzuci nowe światło na dotychczasowe osiągnięcia.

Powstanie ośrodka jest bezpośrednio związane z apelem abpa Damiana Zimonia z dnia 2 października 2005 r. zawartym w liście pasterskim *Śpiewajmy i grajmy Panu* (por. Ps 27, 6), napisanym z okazji 80-lecia Kościoła katowickiego. Ksiądz Arcybiskup pisze m.in.:

„Wielką troskę należy przykładąć do wewnętrznej i warsztatowej formacji odpowiedzialnych za muzykę liturgiczną. Popierać należy zatem utalentowaną muzycznie młodzież, starać się o wykształcenie i zatrudnienie dobrego organisty, zorganizować parafialny chór, scholę, zespół liturgiczny, a także troszczyć się o szeroko pojętą kulturę sakralną w świątyni. Częściowy powrót do zapomnianego chorału gregoriańskiego mógłby nie tylko przywrócić utraconą ciągłość muzycznych dziejów, ale na nowo obdarzyć liturgię niezwykłym rysem

muzycznej duchowości. Temu celowi powinno służyć odpowiednie stosowanie w liturgii muzyki instrumentalnej (organowej) oraz wielogłosowej (chóralnej)”.

Ośrodek Liturgiczny jest więc bezpośrednią odpowiedzią na apel Księdza Arcybiskupa, a sama myśl o jego założeniu powstała w czasie rekolekcji KAMuzO (Kurs Animatorów Muzycznych Oazy) w 2005 r. Zrodziła się ona w wyniku długich poszukiwań odpowiedzi na pytanie: jak dalej formować animatorów muzycznych Ruchu Światło-Życie po rekolekcjach KAMuzO? Pierwotnie formacja miała odbywać się podczas comiesięcznych spotkań, będących pogłębieniem i rozszerzeniem wiedzy i umiejętności zdobytych podczas KAMuzO. Po przełożeniu tej idei na życie okazało się jednak, że dla samego tylko powtórzenia materiału wykładanego podczas wakacyjnych rekolekcji potrzeba aż czterech lat (w cyklu comiesięcznym)! Dodatkową trudnością był brak stałej grupy osób przyjeżdżających na spotkania, co uniemożliwiało prowadzenie systematycznej formacji. Należy zaznaczyć, że założyciel Ruchu, ks. F. Blachnicki, zarysował jedynie ideę diakonii muzycznej, nie rozpisał szczegółowego programu. Moderator ośrodka, ks. Bartosz Zygmont, podjął decyzję, żeby formację oprzeć na trzech filarach – muzycznym, liturgicznym oraz psychologicznym, a to wszystko na fundamencie pogłębionej modlitwy.

Ośrodek powstał początkowo z myślą o animatorach Ruchu Światło-Życie, jednak szybko się okazało, że istnieje bardzo liczna grupa osób niezwiązanych bezpośrednio z Ruchem, a żywo zainteresowanych formacją i pracą na rzecz pięknej muzyki liturgicznej. Ośrodek otworzył się zatem na wszystkie te osoby, które chcą same się formować bądź podejmują już w swoich wspólnotach odpowiedzialność za śpiew podczas liturgii, a chcą służyć coraz lepiej i skuteczniej. Zaczęły się więc regularnie odbywać wigilie niedziel i uroczystości (godzina czytań plus pieśni wigilii śpiewane zgodnie z tradycją oo. benedyktynów z Tyńca). Szukaliśmy sposobu odprawiania i śpiewania liturgii godzin. Powstało pytanie: nowe kompozycje czy sprawdzona tradycja? Wybraliśmy to drugie... Raz w miesiącu zaczęliśmy również prowadzić śpiewy w czasie Eucharystii – tak powstały chór i orkiestra ośrodka, w skład których weszła spora grupa zespołu wokalnie-instrumentalnego Circulum. Zaczęliśmy też organizować warsztaty muzyczno-liturgiczne. Każda edycja miała jeden główny cel – przygotować uczestników do pełniejszego przeżywania liturgii.

Misję ośrodka wyraża logo ΑΩ. Symbolika alfy i omegi pochodzi z Apokalipsy św. Jana, gdzie określony w ten sposób jest Bóg (1,8; 21,6) i Jezus (22,13), z dopowiedzeniami „Początek i Koniec” (1,8; 21,6; 22,13) i „Pierwszy i Ostatni” (22,13). Określenie to wyraża ideę, że świat pochodzi od Chrystusa jako Logosu i zmierza do Niego jako do ostatecznego celu. ΑΩ przypomina nam również, że całe nasze życie wiary zaczyna się i zmierza do liturgii. Początkiem jest liturgia chrztu świętego, a końcem – wieczna liturgia w Królestwie Boga Ojca. Logo naszego ośrodka – ΑΩ – jest dla nas wezwaniem, aby na co dzień żyć liturgią, aby nie zatrzymywać się jedynie na poznaniu znaków, symboli, gestów, śpiewów, ale by

żyć liturgią, przenieść doświadczenie Eucharystii na zwykłą, prostą codzienność. Chcemy, aby liturgia (kult sprawowany na ziemi) była jak najpiękniejsza, gdyż (jak wierzymy) jest sprawowana wobec majestatu Zmartwychwstałego Pana i łączy się z anielskimi chórami, które wyśpiewują Najwyższemu chwałę.

Dzisiaj na warsztaty oraz rekolekcje KAMuzO przyjeżdżają dzieci (najmłodszy uczestnik warsztatów emisji głosu miał 7 lat), młodzież jak i dorośli z całej Polski i nie tylko (na warsztatach wielogłosowych gościliśmy rodzinę z Czech).

W edycji KAMuzO 2019 wzięli udział prowadzący, którzy w większości są wykładowcami, absolwentami lub studentami Akademii Muzycznych w Katowicach, Krakowie i Wrocławiu:

- ◆ dr hab. Grażyna Darlak – AM im. K. Szymanowskiego w Katowicach;
- ◆ Agnieszka Piasecka-Orlow – OSM Bytom;
- ◆ Jolanta Sznajder – OSM Bytom;
- ◆ Czarek Borowski – realizator DR w Wiśle Malince;
- ◆ dr Dawid Kusz – Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej w Krakowie;
- ◆ Duet gitarowy DomasVoyo: Dominik Mas, Wojciech Radziejewski – Wrocław–Katowice.

Uczestnicy realizowali następujące elementy kształcenia muzyczno-liturgicznego:

- ◆ warsztaty emisji głosu;
- ◆ warsztaty chóralne;
- ◆ podstawy dyrygentury i prowadzenia zespołów wokalnoinstrumentalnych;
- ◆ ABC teorii muzyki;
- ◆ warsztaty rozwijające słuch muzyczny;
- ◆ interpretacja tekstu przez śpiew;
- ◆ podstawy chorału gregoriańskiego;
- ◆ akompaniament do pieśni liturgicznych;
- ◆ szkoła gitary;
- ◆ nowe pieśni liturgiczne, pieśni uwielbienia, ABC muzyki rozrywkowej (pieśni uwielbienia);
- ◆ konferencje o liturgii (w kontekście muzyki liturgicznej);
- ◆ codzienna Eucharystia, liturgia godzin, wspólna modlitwa, medytacja Słowa Bożego przez muzykę;
- ◆ ABC lidera grupy – warsztat z zakresu psychologii grupy;
- ◆ nagranie płyty CD – studio DR w Wiśle Malince.

W roku 2019 w KAMuzO wzięło udział trzydziestu uczestników z całej Polski. Połowa z nich deklaruje regularną posługę w ramach Ruchu, pozostali gromadzą się w swoich parafiach wokół zespołów muzycznych posługujących w czasie liturgii. Trzydzieści procent deklaruje wcześniejsze przygotowanie muzyczne w ramach szkoły muzycznej I lub II stopnia, czterdzieści procent uczestniczy w różnych formach warsztatów muzyczno-liturgicznych w Polsce, pozostali to

miłośnicy muzyki liturgicznej, którzy dopiero na KAMuzO spotkali się z propozycją regularnej, usystematyzowanej edukacji w tej dziedzinie.

KAMuzO wyróżnia się na tle innych warsztatów prowadzonych w Polsce unikalnym połączeniem części edukacyjnej z pełnymi rekolekcjami prowadzonymi według metody ks. F. Błachnickiego. Program dnia jest mocno napięty (zajęcia prowadzone są od 6:30 do 22:00), uczestnicy wyjeżdżają zmęczeni, ale zawsze zbudowani i zmotywowani do dalszego rozwoju osobistego oraz posługi w swoich wspólnotach. Moderatorem wydarzenia jest ks. Bartosz Zygmunt.